

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת תולדות
תשפ"א

www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת תולדות תשפ"א – הקל קול יעקב והידים ידי עשו

ערב טוב! חיים טובים! מה שלומכם?

זאת פרשה מופלאה ועמוקה מני ים עם הרבה סוגיות לא פשוטות בכלל-בכלל, שצריך לתת את הדעת עליהם בכל הפרד"ס – פשט, רמז, דרש וסוד.

אולי נתחיל בדמות של עשיו הרשע: עשיו הרשע היה תאום בבטן של רבקה אמנו יחד עם יעקב אבינו. והוא, כבר בבטן, בכל פעם שרבקה עברה מול בית עבודה זרה פָּרַכַס לצאת. הרי כתוב ש"הכל בידי שמיים חוץ מיראת שמיים", ולא נגזר על בן אדם אם יהיה צדיק או רשע – זה בבחירה של האדם. אז מה קורה פה אצל עשיו, שכבר מבטן אמו הנטיה שלו היתה מאוד ברורה?

התשובה לזה: כן. היתה לו נטיה ברורה, אבל יש לו בחירה. הוא יכול היה לגבור על הנטיה הזו ולהיות צדיק יסוד עולם. הרי כתוב "כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו", והניסיונות שעובר האדם הם מותאמים לגודל הנשמה שלו. אם הוא רוצה, הוא יכול להיות צדיק. זה רק עניין של רצון ומלחמה. אז זה דבר אחד.

גם יעקב אבינו – כשרבקה עברה מול בית מדרשם של שם ועבר פָּרַכַס לצאת. אז אנחנו רואים גם פה שהיתה לו נטיה לקדושה. 'אה טוב, אז מה החכמה? היתה לו נטיה לקדושה, אז הוא יהיה צדיק'. – לא, חס וחלילה. הוא יכול היה להיות רשע. אם היה בוחר להיות רשע – היה רשע גדול. אבל ברוך ה' הוא לא בחר להיות רשע, הוא בחר להיות צדיק. אז הבחירה לא מתבטלת.

עשיו התחיל לקלקל קלקולים רציניים בגיל חמש עשרה, ככה אומרים חכמים. ואביו, שהיה מרכבה למידת הגבורה, איך אומרים בלשון שלנו: 'לא קלט את זה בכלל', לא ידע, לא ידע בכלל. יש בזה הרבה הסברים אצל חז"ל למה יצחק אבינו לא ידע ולמה הוא התעוור בסוף ימיו.

אחד הדברים זה שעשיו קיים מצוות כיבוד אב יותר מכל באי עולם, בדרגה הכי גבוהה הוא עשה את זה – אבל זה היה חיצוני, לא פנימי. אבל בחיצוניות, למעשה – אין בן אדם שכיבד את אביו כמו עשיו הרשע. ועל זה הוא בנה את כל העתיד שלו. הוא בטח בזה שעל ידי המצווה הזו שהוא

עושה בהידורי הידורים, אז מגיע לו. גם עולם הבא מגיע לו, הוא חשב, למרות שעשה עבירות מהחמורות בתורה.

אז עשיו, "ציד בפיו". אחת הסיבות שמונים חכמינו שיצחק אבינו לא הרגיש בקלקול שלו היא מפני שהוא בעצם, כביכול, היה 'משחד' אותו – היה משמש אותו, משרת אותו, שואל אותו "כיצד מעשרים את התבן?" "כיצד מעשרים את המלח?" – שאת זה בכלל לא צריך לעשר. היה מראה את עצמו צדיק. והיה נותן לו אוכל, כל יום היה מביא לו אוכל ומכבד אותו ומספר לו כל מיני סיפורים ומעמיד את עצמו כאילו הוא צדיק. אז "השוחד יעוור עיני חכמים", ככה כתוב. אז זה כביכול מן שוחד כזה, לכן הוא אהב אותו.

ורבקה אהבה את יעקב. למה רבקה ידעה את מי לאהוב, היפך יצחק אבינו? כי רבקה באה מביתו של לבן הארמי, מקום של רשעים. היא, איך אומרים, 'הכירה את הריח' של הרשעים. היא הכירה את ההתנהגות ואת ההתנהלות של הרשעים, אז כבר בבטן היא הרגישה את הרשעות של הבן הזה, וגם כשהוא יצא לאויר העולם והתחיל לעשות את המעשים שלו – היא ראתה.

עוד אחת הסיבות שמונים חכמינו למה יצחק אבינו כהו עיניו בסוף ימיו – כדי שהוא לא יצא מהבית ויסתובב בחוץ, כדי שאנשים לא יגידו לו: "הנה, הנה אבא של הרשע!" כי כולם ידעו שעשיו רשע, כי נפגעו ממנו. אי אפשר להסתיר, רשעות אי אפשר להסתיר באמת. "ציד בפיו", "ציד בפיו" – בסופו של דבר הרשעות מתגלה. הרשע בסוף עושה את המעשים שלו, אומר את הדיבורים שלו, מגלה את פרצופו. כמה הוא יכול לשחק? יום? יומיים? שנה? שנתיים? עשר שנים? כמה? עשרים שנה? שלושים שנה? בסוף הרשעות יוצאת. וגם צדיק, אפילו אם הוא צדיק נסתר או חצי נסתר, בסופו של דבר הריח הטוב שלו, "ריח גן עדן", כן? כמו שהיה לאבינו יעקב – זה יוצא החוצה, כמה שיסתיר.

אז גם ל"ו צדיקים" המקצועניים, נקרא לזה, בהסתרת מעשיהם – אנשים אולי חשבו שהל"ו צדיקים הזה הוא עם הארץ, שהוא איש פשוט, שהוא כפרי מגושם, אבל לא חשבו שהוא רשע. לא ראינו בשום סיפור שחשבו על איזה צדיק נסתר שהוא רשע גדול – לא. חשבו אולי שהוא עם הארץ כי הוא הסתיר את מה שהוא יודע.

אז דעו לכם רבותי שהאמת יוצאת לאור בסופו של דבר – או באותו זמן או אחרי זמן או אחרי מאה ועשרים – הכל מתגלה. גם למעלה בשמיים מתגלה האמת וגם בעולם הזה מתגלה האמת. אז "ציד בפיו", זה רק זמני.

גם עכשיו יש הרבה שקר. עכשיו, בדור האחרון שבאחרון, "חושך יכסה ארץ", השקר גובר 'חבל על הזמן', שכבר אנשים מאמינים שהשקר הוא אמת והאמת היא שקר, אפילו בעניינים הכי פשוטים – בחדשות בארץ, בעולם, אתה רואה – זה אומר "עכשיו בוקר", זה אומר "לא, זה לא בוקר, זה לילה" – ככה. וזה משכנע, וזה משכנע. מה זה? לאן הגענו? כן, כבר עשו לזה גם כן שם: 'פייק' קוראים לזה באנגלית – בלוף, רמאות, שזה חדשות שהן 'מומצאות', לא נכונות.

אז מה אנשים חושבים? שאפשר לרמות את כולם כל הזמן? – אי אפשר לרמות את כולם כל הזמן, אי אפשר בשום אופן. זה בסוף יוצא. הכל יוצא. "סוף דבר הכל נשמע". אז עם כל ה'אמנות' הזו של הרמאות של עשיו – הנה, כל העולם יודע, היום וכבר הרבה דורות, שעשיו הוא רשע והוא רמאי והוא לא עשה תשובה.

בעניין של ה'כיבוד אבי' הזה צריך להתעמק: למה דווקא בחר במצווה הזו? שהיא לא מצווה קלה – עובדה שכל באי עולם לא הגיעו לדרגה שלו. הוא היה לובש בגדי חמודות כדי לבוא לשמש את אביו. אז יש מחלוקת בחכמים אם אלה היו בגדי אדם הראשון ואלה באמת היו כותנות עור, או שאלו בגדים של משי, של בני מלכים, שפשוט היו בגדים מאוד יפים ומהודרים, ולכן היה לובש אותם.

ובשכר המצווה הזו – עשיו וזרעו קיבלו את העולם הזה, את כל העולם הזה. השליטה בעולם הזה ניתנה לאומות העולם בשכר המצווה הזו שהוא עשה. וגם הגאולה מתעכבת עד שהוא יגמור לקבל את השכר על המצווה הזו – תבינו עד איפה זה מגיע. תנסו לחשוב, מי שעובד את ה' בשביל השכר של המצוות, אז הנה יש לו דוגמה לחשוב: 'ואוו ואוו ואוו ואוו... איזה שכר יש על מצווה אם כל העולם הזה, ששת אלפים שנות התיקון, עשיו על העליונה בגלל המצווה הזו שעשה – ושזו היתה מצווה לא לשמה, כי הוא היה רשע.'

הרי איזה כבוד יש לאבא? – 'כיבוד אב', נכון, מה זה? – שהוא מביא לו לאכול, או שכל הבריות יודעים שיש לו בן צדיק? מה מכבד יותר את אבא, צלחת של אוכל או זה שהבן שלו צדיק? נכון? זה שהוא בא ומתייפייף לידו או שהוא באמת צדיק, כמו יעקב, "איש תם יושב אוהלים"? אז מי שעשה כיבוד אב באמת – זה רק יעקב. לא רק עשה כיבוד אב – הוא גם הציל את יצחק. הוא הציל אותו שלא יברך את הרשע, הציל אותו בזכות אמא שלו, רבקה.

ובכלל בעניין של רבקה, זה בכלל מעניין מאוד-מאוד: מאיפה היא ידעה שיצחק מתכוון לברך את בנו הרשע, את עשיו? כתוב במפרשים שהשכינה גילתה לה. השכינה גילתה לה, ולכן היא לא פחדה לעשות את כל מעשה הרמיה הזה כדי שיעקב יזכה בברכות, שהוא הצדיק, ולא עשיו. אז השכינה גילתה לה. וגם בפעם הבאה, אחרי המעשה כאשר עשיו החליט שהוא רוצה להרוג את יעקב, לנקום בו ולהרוג אותו, מי גילה את זה לרבקה? – גם השכינה, כי השכינה לא היתה זה ממנה.

אז יש פה הרבה שאלות: ממה נפשך – למה השכינה, שהיא קצה התגלותו של ה' יתברך בעולם הזה, היא צריכה לגלות את העניין הזה על הברכות שיצחק הולך לברך את הרשע לרבקה? למה שהיא לא תגלה את זה ליצחק? "יצחק, יא חביבי! מה אתה הולך לברך אותו?" הרי יצחק היה "עולה תמימה" – אף אחד לא נקרא השם של ה' יתברך על שמו, רק אצל יצחק אבינו – בחייו, כן? "אלוקי אברהם" ו"אלוקי יעקב" זה רק אחר מותם, אבל "אלוקי יצחק" זה עוד בחייו – המקרה היחיד. ככה הוא היה צדיק וקדוש שאין כמוהו. אז למה השכינה לא גילתה לו, ואז הוא היה מונע את הברכות, מוכיח אותו? טוב, מי יודע את הסודות האלה?

אבל אפשר לשער: קודם כל, יש בחירה – אם משמיים בכל פעם היו מתערבים ומגלים דברים לבן אדם, אז איזו בחירה יש לבן אדם? נכון? אם על כל סוגיה שיש לנו, משמיים יגלו לנו מה הדרך הנכונה ומה התוצאות של הדרך הלא נכונה, והיינו רואים את זה בבירור, כבר אין כל כך בחירה. הבחירה נהיית מאוד ברורה. אלא אם כן, הבן אדם באמת לא מעניין אותו כלום, כן? מעניין אותו רק לעשות עבירות וליהנות, אז לא יהיה אכפת לו גם אם יגלו לו. ולכן לא מגלים כל דבר.

וגם יצחק בעצם טעה – טעה ביחס שלו לבן שלו עשיו. ולמה הוא טעה? כי הוא שורש הדין, ועשיו – זה דינים של סטרא אחרא שיונקים מהדינים דקדושה. אז הוא הרגיש קירבה, הרגיש קירבה והוא חשב שהוא יתקן את עשיו, כאילו הוא מבין אותו, כן? כמו שיש, להבדיל, בן אדם בן זמננו נניח שכשהיה צעיר עשה הרבה שטויות ואחר כך התחזק וחזר בתשובה – עכשיו יש לו בן, והבן גם כן עושה את אותן השטויות שעשה אבא שלו, אז אבא שלו אומר: "כן, טוב, גם אני הייתי כזה. הוא יצא ממני, נו, יש לו את אותם התיקונים, מה נעשה?" אז הוא קצת סלחן, אומר: "בטח הוא גם יעשה תשובה כמו שאני עשיתי תשובה". לא, זה לא אומר כלום – התשובה, התורה, לא, לא, זה לא עובר בירושה, על זה כל אחד צריך להילחם את המלחמה שלו. נכון שזכות אבות עוזרת, אבל זה לא מבטל את הבחירה. בן אדם צריך להילחם.

ולכן, זה יחד עם העניין הזה שהוא היה מכבד אותו ומביא לו מתנות כל הזמן ומביא לו אוכל ושואל אותו שאלות, כביכול הוא קפדן גדול בהלכה – כל זה הטה את ליבו של אבינו יצחק לאהוב את עשיו.

וגם נניח אנשים שמחזירים בתשובה – הם אוהבים את אלו שרחוקים, אפילו אם הם רשעים או אפילו אם הם תינוקות שנישבו או אפילו לא יודע מה הם עושים – יש להם אהבה וסבלנות אליהם כי הם משקיעים בהם. כשאתה משקיע במישהו, אתה נקשר אליו. גם כשמישהו משקיע בך אתה נקשר אליו. זה לא פשוט הדבר הזה.

למשל, יש צדיקים שלא היו מוכנים לקבל צדקה מאיזה רשע, כי לא רצו להיות קשורים איתו ולהיות חייבים לו ושהדעת שלהם תיפגם – אז לא.

יש צדיקים אחרים שאמרו: "לא, אדרבה, נקבל ממנו צדקה ונעלה אותו. על ידי הצדקה נצרף אותו לקדושה". אז זה תלוי בסוג הנשמה של הצדיק, בעבודה של הצדיק, בדרגה שלו, במצב שלו, במצב של הרשע הזה, האם באמת אפשר לתקן אותו או לא.

אז לכן, "מגלגלין זכות על ידי זכאיי", ורבקה אמנו היתה זכאית גדולה – שהיא גדלה ונולדה בבית של רשעים רמאים ולא למדה ממעשיהם. זאת אומרת, היה לה חוש מאוד ברור מה אמת, מה שקר, איפה קדושה, איפה ההיפך מהקדושה, מי צדיק, מי רשע, מי אמיתי, מי משחק את האמיתי.

הרי שמה היו צבועים, רואים – כשאליעזר הגיע לשם, לבן ראה את הזהב והכסף, רץ אליו, "בוא, פיניתי את הבית!" – "ואוו, איזה יופי", אבל זה הכל 'לגרמייהו עבדין', היה אינטרסנט. הוא ראה את הרכוש, וחשב מה יוצא לו מזה, כמה כסף הם יוציאו עכשיו מאליעזר. למחרת כבר רצו לעכב אותו כמה שיותר, להעלות את המחיר. רק בסיעתא דשמיא הם לא הצליחו.

אז מבית כזה היא באה, רבקה, אז היה לה חיסון – כמו שהיום צריך חיסון, היה לה חיסון. עשיו הרשע לא היה יכול לעבוד עליה. ולכן היא היתה זכאית. זה שבן אדם מחוסן ובוחר באמת ובוחר בדרך ה', ואצלו ההלכה ברורה והכל ברור, מה מותר, מה אסור – זה בגלל הזפות שלו, זה בגלל המלחמה שלו, זה בגלל הבירור שהוא עשה, זה בגלל העבודה שלו. זה לא סתם נופל עליו.

אז משמיים מגלים לה שהוא הולך לברך עכשיו את הרשע, אוי ואבוי. אז למה עד עכשיו לא עשו פעולה משמיים למנוע את זה? כי עד עכשיו היה מסוכן, אבל עדיין לא היה כל כך מסוכן. הרי שאם יצחק היה מברך את עשיו, אומרים חכמינו – לא היתה ליעקב תקומה בפניו, עם ישראל היה סובל מאוד, לא יודע איך היינו עומדים בזה. "מעשה אבות סימן לבנים".

ותראו איזה כח יש לצדיקי אמת, שחס וחלילה אם הוא היה מברך, מה היה קורה? זאת אומרת, הברכה שלו היתה מתקיימת אפילו שזה על רשע, אפילו שזה בטעות, אפילו שזה ברמאות, שההוא מרמה אותו.

"עם עיקש תתפתל" – ככה עשתה רבקה אמנו, זכותה תגן עלינו ועל כל עמו ישראל! איזו צדקת! איזו בהירות, איזה כלי, איזו צניעות. היא מסרה את הנפש על זה – אמרה: הקללה תהיה עליה – אם יצחק יקלל, היא לוקחת את הקללה עליה. "אין התורה מתקיימת אלא על מי שממית עצמו עליה". היא מסרה את הנפש כדי שיעקב יקבל את הברכות.

ועשיו, כשנודע לו שיעקב גנב לו את הברכות כביכול – בכה! בכה, למה הוא בכה? נהיה צדיק פתאום? לא. בגלל שהברכות שנתן יצחק אבינו ליעקב אבינו הן גם ברכות של ברכה ושפע בעולם הזה, נתן לו גם את העולם הזה וגם את העולם הבא. וההוא ידע שהוא הפסיד – הפסיד את הברכות, הפסיד את הרכוש, הפסיד את ההנאות, הפסיד את מה שהוא רוצה. "הלעיטני נא מן האדום האדום הזה" – לא עניין אותו הבכורה, לא עניין אותו כלום. עניין אותו לקחת, לאכול, למלא את התאוות שלו.

יש את 'אנשי העולם הזה' – אנחנו רואים את ההתנהגות שלהם. מי שהעולם הזה בראש מעייניו, מה הוא לא עושה בשביל להשיג את הקניינים וההבלים של העולם הזה? הוא מוכן לטרוף את

כולם חיים. שום דבר לא עוצר אותו. אז אדם צריך לחשוב כל הזמן כמה הוא קרוב, למי הוא קרוב? למי הוא דומה – לעשיו או להבדיל ליעקב אבינו?

עוד נדייק, שאמר יצחק אבינו "הקול קול יעקב" אבל "הידיים ידי עשיו" – זה דבר עצום הדבר הזה. איזו אמירה, איזה כלל! כשאתה שומע מישהו שמשמיע קול כיעקב, תבדוק את הידיים שלו – האם הידיים שלו ידי יעקב או ידי עשיו? מבינים?

לפעמים אני שומע מישהו מדבר, ואני מרגיש שמה שהוא אומר – זה רחוק מהדרגה שלו, רחוק מאוד. זה עושה לי רע מאוד, לא יכול להמשיך לשמוע אותו.

כמו שאמרתי לכם כבר, רבינו הרבי ממעזריטש הקדוש זי"ע היה מפסיק באמצע המילה, אם היה מרגיש שהדיבור שיוצא מהפה שלו הוא לא לפי הדרגה שהוא נמצא בה באותו זמן. מה זה כל כך חשוב, תגיד? מה, עד כדי כך? אז מי ילמד תורה, רק מלאכי השרת ילמדו תורה? למה זה היה כל כך חשוב הדבר הזה? וזה עבר בירושה לכל הצדיקים שבאו אחריו. זה בשביל האמת. לשמור על האמת. שלא יהיה מצב כזה ש"הקול קול יעקב", אבל "הידיים ידי עשיו".

אני מאמין שככל שהאדם יותר נקי בעבודת ה' שלו, לשם שמיים ונקי ומזוכך – אז הוא ישר רואה את ההבדל בין "הקול יעקב" ל"ידיים" שהם לא של יעקב. יש בזה דרגות. זה מדד. היום יש מדד לזה, מדד המחיה – הנה מדד. יש מדד פה: תמיד תבדוק האם יש התאמה בין הקול של יעקב לידיים של יעקב, או שהקול – זה קול יעקב, והידיים – של עשיו. מאפס עד עשר, עד איפה זה מגיע לידיים של עשיו או לידיים של יעקב – אתה יכול לדעת מהר מה הדרגה של הבן אדם.

כשהמשפיעים מפסיקים את ההנהגה הקדושה הזו של המגיד ממעזריטש, שבעצם זה אומר להיות תוכו כברו ולא לעשות הצגות, אז העולם הולך ומתקלקל. הכל הולך ויורד, ה'רף' הולך ויורד... ויורד... ויורד... וה' ירחם, עד שמגיעים לדור שלנו, האחרון שבאחרון, ש"החושך יכסה ארץ".

וכבר אפילו אמרתי, שלהבדיל, בדור המבול גם בעלי החיים קלקלו את דרכם, כבר הכל היה מקולקל, התקלקל הכל. אז עכשיו אפילו עובדות פשוטות, כמו שאמרתי – הנה, עכשיו היו בחירות בארה"ב לדוגמה, כן? מי ניצח מי הפסיד? אפילו זה לא ברור. כלום לא ברור, אתה לא יודע. אחד אומר ככה, אחד אומר ככה, זה אומר ככה. טוב לעשות ככה או לא טוב לעשות ככה? אתה לא יודע. זה קלקול של מידת האמת. מידת האמת התקלקלה. "האמת תהיה נעדרת", ובסוף היא בורחת, היא עוזבת.

מאוד קשה הדבר הזה, מאוד מאוד קשה. מאיפה אנחנו לומדים את זה? מהפרשה. תראו איזו פרשה מופלאה: "הקול קול יעקב" – יצחק אבינו לא היה יכול להבחין בגלל שהיה לו מגע עם הרשע הזה יוס'ים, והרשע הזה הוא הבן שלו. הוא היה נותן לו אוכל, הוא היה מכבד אותו, והיה מרבה לו כיבוד אב. החוש להבחין מה קורה פה, 'האם זה באמת אתה בני עשיו? מה הולך פה?' – הוא היה צריך להריח אותו. כלי האבחון הרגילים כבר לא עבדו אצלו. הוא הבין שמשוהו משובש. היה צריך להריח אותו, לראות "אהה, ואוו! יוצא ריח גן עדן ממנו! אז אולי עשיו תיקן את עצמו"?

לא תיקן את עצמו וגם לא יתקן את עצמו. ישמעאל חזר בתשובה, עשיו לא. הקלקול הזה כל כך קשה שהוא לא חזר בתשובה. הרי מה זה ישמעאל! ישמעאל – זה חסד של טומאה. יותר מידי חסד – זה מה שקורה, יוצא ישמעאל. אבל עשיו – זה קלקול של גבורות, אז זה כבר גבורות של טומאה. בן אדם שעושה חסד ועובר את הגבול, אבל לפחות זה בא מהחסד – "עולם חסד יבנה", "התאוה לו יתברך להיטיב לנבראים" – אז יש לזה שורש גבוה מאוד לחסד. אבל אם הוא טועה בגבורות, בדינים, אז הוא מחריב את העולם. לא פשוט הדבר. לכן הוא לא עשה תשובה, הכל היה מקולקל.

רבינו הבעל שם טוב הקדוש – עכשיו מוצאי שבת, שבוע טוב לכולם! הוא מאוד הקפיד על העניין הזה, מאוד! זה אחד המסרים החזקים שלו – שצריך להיות 'תוכו כברו', להיות אנשי אמת. זה גם כן אחד הדברים החשובים כהכנה לגאולה – שיהיו אנשי אמת. איש אמת יודע שהוא לא מושלם, כי אין מושלם, רק אבא שבשמיים הוא מושלם. אז הוא לא משחק אותה מושלם. 'זה מה יש'. הוא משתדל יום־יום, רגע־רגע, לעשות את המלחמה, לעשות את התיקון. הוא לא מושלם, אי אפשר להיות מושלם, אי אפשר להשיג הכל.

ולכן הוא עשה ביקורת אם הלימוד הוא לא לשמה – היו אומרים "אם למדת תורה לשמה, איפה הדברים הרבה שלך?" אהה, לא זכית לגילוי פנים? אז הלימוד שלך לא לשמה. אבל בדורו של ירמיהו גם זה היה מקולקל – היו נביאי שקר. ירמיהו היה נביא אמת, והיו הרבה נביאי שקר. הוא היה אומר: "תחזרו בתשובה. אם לא, ה' מחריב את הבית ומגלה אתכם!" הם היו אומרים: "לא! תיכף נבוכדנצר מחזיר לירושלים את כל כלי בית המקדש, את כל האוצרות. הנה, הכל בסדר. תמשיכו, לא יקרה כלום."

אחד הנסיונות הקשים ביותר – זה נביאי השקר, משיחי השקר. זה דבר גרוע מאוד־מאוד מאוד־מאוד. מי יודע מה יעבור על עם ישראל, ה' ירחם, "עד כי יבוא שילה."

וכל זה – זה בא מהשורש פה, מעשיו, "ציד בפיו". "הקול קול יעקב", אבל "הידיים ידי עשיו."

וגם כשהוא הריח, הריח לא עזר לו. כתוב על המשיח שהוא "מוֹרַח וְדָאִין" – שהוא יריח את בני האדם וידע מי פשע ומי לא, מי צדיק ומי לא. זה אחד המבחנים למשיח. זאת אומרת, מידת הריח! יש לו יכולת, דרגה כזו על ידי הריח. וזה לא היה כאן אצל יצחק אבינו, הריח ריח גן עדן – זה היה אמיתי, אבל הוא לא הריח את הריח הרע מהבן שלו השני, הרשע, כי רצה לברך אותו.

זהו, אז אנחנו צריכים להתבונן עמוק מאוד־מאוד־מאוד. בלי התבוננות עמוקה אין תיקון. בלי 'תוכו כברו' אין תיקון. בלי מידת האמת אין תיקון. אם בן אדם מקבל שוחד – שוחד, כן? ככה אמרו חכמים – אז אפילו אם הוא יצחק אבינו, כבר הדעת מיטשטשת מזה, אפילו שזה מהבן שלו, שזה מעשרת הדיברות לכבד את האבא.

ה' יעזור שנחזור בתשובה ונהיה יהודים טובים

נעשה נחת רוח לאבא שבשמיים

"ובא לציון גואל" במהרה ברחמים!

לחיים! לחיים! לחיים!

כתוב "בעיתה אחישנה": זכו – "אחישנה", לא זכו – "בעיתה". מדובר על הגאולה, בגאולת עם ישראל: שאם נזכה, ה' יתברך יחיש את הגאולה, ואם לא נזכה חלילה, אז "בעיתה". אבל יש גם עניין ש"בעיתה" – אפילו שיבוא "בעיתה", בזמנה, בכל זאת ה' יתברך ב"אחישנה".

אז אפשר אולי לפרש על דרך הרמז כך: השכינה בגלות – זאת רבקה, עשוקה שמה אצל הרשעים, אצל לבן בן בתואל. ומגיע זמן החתונה – שזה בחינת יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה'. ואז שולחים את העבד – שכתוב שהעבד, זה מט"ט, שר הפנים – שולחים להביא את השכינה מהגלות, להזמין את השכינה, כמו שמלך שולח את העבד שלו להזמין את הגבירה שתחזור הביתה, אז שולחים את העבד. ולכן קופצת לו הדרך – זה בחינת "אחישנה", באותו יום הוא יצא, באותו יום הוא הגיע אל העין, אל העין – שמה זה המלכות, זה השכינה.

והנערות יוצאות לשאוב מים, והוא רואה את רבקה. אז הוא הגיע למקום שהשכינה נמצאת, עשוקה בגלות, והוא בא לקחת אותה לאדוניו. והסטרא אחרא לא רוצים לתת, לא רוצים לתת לשכינה לצאת, ואז הוא צריך להוכיח להם שמה' יצא הדבר. יש גבול למה שהסטרא אחרא יכולה לעכב. מי שקובע – זה ה' יתברך, מתי באה הגאולה.

והוא צריך גם כן להביא להם מתנות, "מגדנות". לבן רץ לראות – כשהוא ראה את הצמידים על הידיים של רבקה, הוא רץ לראות, לדבר עם העבד, "בוא, בוא כנס". זה העניין שהסטרא אחרא רוצה לקחת עוד ניצוצות, הוא ראה כמה ניצוצות של קדושה. כשרבקה חזרה מהבאר, הוא אמר, "יש לי פה עוד יניקה, יש לי פה עוד אפשרות לקחת עוד ניצוצות קדושים", אבל זה בבחינת הניצוצות האלה שהעבד, בחינת המלאך, נותן להם תמורת שחרורה של השכינה מהגלות – זה כמו ה'שעיר המשתלח', זה מן 'מים אחרונים' כאלה. תקחו את זה, תשחררו את השכינה.

ואז צריך לשאול את פי הנערה, הם אומרים "טוב אנחנו לא יכולים לעכב כי זה מה', ה' יתברך קובע". הסטרא אחרא, יש לה זמן לשלוט, אבל היא לא יכולה לעשות שום דבר מעבר לזמן שניתן לה לשלוט. וגם בתוך הזמן שניתן לה לשלוט – היא לא יכולה לעשות שום דבר שה' יתברך לא מסכים. אז עכשיו זה כבר 'על השולחן' כמו שאומרים, גלוי וברור שהגיע הזמן לגאול את השכינה.

ואז הסטרא אחרא – שזה בחינת לבן הארמי, הרמאי, בחינת "הלעיטני", כמו עשיו, רק לקחת, רק ליהנות, רק לינוק, בלי תיקון – רוצים לעכב. לא יכולים לעכב, אז לשאול את פי הנערה. וידוע שרבקה אמנו היתה נקיה וצדקת, לא נטמאה אצלם. ככה יש שאלה בקבלה: האם השכינה נטמאת על ידי הקליפות, במקום שהיא נמצאת בזמן הגלות – לא, "אל תראוני שאני שחרורת", היא לא שחורה – שחורה אך נאוה. כביכול, בזמן הגלות יש לסטרא אחרא כח ויניקה, על ידי שיונקים מהקדושה יש להם כח לשלוט, אבל זה חיצוני. הם לא מטמאים את השכינה חס וחלילה, "אשת חיל עטרת בעלה".

וזה רמוז שכשרבקה רק רואה מרחוק את יצחק אבינו, "ותפול מעל הגמל ותקח הצעיף ותתכס" – היא מתכסה, בחינת צניעות, צנועה שבצנועות, נבונה שבנבונות, "אשת חיל עטרת בעלה". ככה שכינתנו הקדושה כשהיא תצא מהגלות, היא תצא כולה קדושה, כולה שלימה, שלא נטמאה, כולה בטהרה עצומה ואינסופית. ואז תהיה השמחה גדולה של יחוד קודשא בריך ושכינתיה לעולמים!

יהי רצון שיהיה בקרוב!

לחיים! לחיים! לחיים!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.